

I. Nem állapítható meg a büntetőjogi felelőssége foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekményében annak a foglalkozási szabályok hatálya alatt cselekvő személynek, akinek szabályszerű magatartása nem idéz elő közvetlen, azaz meghatározott személy vagy személyek életének, testi épségének, egészségének sérelmére konkretizált veszélyt sem, hanem csak általánosságban hordoz veszélyt [Btk. 171. § (1), (3) bek.].

II. A foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt a büntetőjogi felelőssége - foglalkozási szabályszerűség és alanyi bűnösség hiányában - nem állapítható meg annak a vadásznak, aki a terelő vadászat során a tiltott lőirányra, a lőfegyver kezelésére és használatára vonatkozó szabályok betartásával a mozgásban lévő vadra célzott lövés leadásával a lövedék gurulata folytán okozza azt a halálos eredményt, amelynek bekövetkezésével a leggondosabb előrelátás mellett sem számolhatott [Btk. 171. § (1) bek., (2) bek. b) pont].

Az elsőfokú bíróság 2009. október 1. napján kelt ítéletével az I. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 171. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében állapította meg, ezért őt 8 hónapi - 2 évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre ítélte. A

büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól előzetesen mentesítette.

A II. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 171. § (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében állapította meg, ezért 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 500 forintban állapította meg.

A tényállás lényege a következő:

Az I. rendű vádlott hivatásos vadász szakképzettségű, 12 éve rendelkezik fegyvertartási engedéllyel.

A II. rendű vádlott vadász, vadtenyésztő szakképzettséggel rendelkezik, hivatásos vadászként dolgozik, több mint 10 éve rendelkezik fegyvertartási engedéllyel.

2007. november 23-24. napjain a vadásztársaság a B. község melletti erdőrészben 18 vadász - köztük a vadász foglalkozású I. rendű vádlott - részvételével társas vadászatot szervezett. A vadászat vezetője a II. rendű vádlott volt.

November 24-én a délelőtti órákban a II. rendű vádlott, mint a vadászat vezetője a vendégvadászokat a számukra kijelölt lőállásokhoz szállította. A német állampolgár sértett lőállása a 6. számú, az I. rendű vádlott lőállása pedig az előbbivel szomszédos, attól 317 méterre lévő 7. számú magasles volt. Mindkét lőállás 3,2 - 3,5 méter padlómagasságú magasles volt.

A sértett és az I. rendű vádlott lőállása egyaránt az erdő területén áthúzódó gázpásztában helyezkedett el, a magaslesen

tartózkodó személyek a másik standját és az ott lévőket szabad szemmel is láthatták. A lóállások mellett a tilos löirányok feltűnő színű szalaggal, vagy festékekkel megjelölve nem voltak. A vadászat napján a 6. és 7. lóállások közötti területen a talaj a korábbi csapadékos időjárás, az éghajlati viszonyok és a közelben húzódó patak folytán is felázott, puha volt és a korábban ott közlekedő járművek keréknyomaiban víztócsák alakultak ki.

12 óra 45 perc körüli időben az I. rendű vádlott a leshelyétől kb. 91 méterre a gázpászta keleti oldalán a sűrű növényzetből megjelenő három gímszarvas sutavad közül az egyikre kb. 1 méter magasságra irányzott, célzott lövést adott le az általa használt 9,3x62 mm kaliberű ismétlő rendszerű golyós puskával. A lövés a vadat elvétette, és a lövedék a talaj szintjét az I. rendű vádlott leshelyétől kb. 113 méterre érte el, ahol a kilőtt lövedék a vízfelületen gurulatot kapott, és így a vízfelszínről felpattanva pályamódosulással a torkolati sebességéhez képest kisebb sebességgel eltalálta a 6. számú leshelyen álló sértettet.

A lövedék a sértett testében a bal oldali, elülső-felső csípő környezetében a talp síkja felett 105 cm-rel hatolt be, majd a hasfalán áthatolva roncsolta a szomszédos vastagbélszakasz állományát, áthatoló jelleggel sértette a két szomszédos vékony bélkacs állományát és nekicsapódott a kis- és nagymedence határán futó linea terminalisnak, majd a belső csípőverőér teljes területének folytonosság-megszakadását okozta. A lövedék hegye a becsapódást követően önállóan felfelé haladt, a mellüregbe jutott,

ahol áthatolt a szívburkon és a jobb kamra elülső falán, a tüdőverőér ág hátsó falán, majd a tüdő felső lebenyének állományába hatolt. A sértett a lövés következtében a helyszínen elhalálozott, halála a lövési sérüléssel direkt, oksági összefüggésbe hozható belső elvérzés miatt következett be, életének megmentésére lehetőség nem volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen csak az I. és a II. rendű vádlottak és védőik jelentettek be fellebbezést felmentés miatt.

A főügyészség képviselője bizonyítás lefolytatását, majd annak eredményeképpen a másodfokú tárgyaláson az I. rendű vádlott bizonyítottság hiánya okából, míg a II. rendű vádlott bűncselekmény hiánya okából felmentését indítványozta.

A fellebbezéseket a másodfokú bíróság alaposnak találta.

A másodfokú bíróság az ítélet Be. 348. § (1) bekezdése alapján történt felülbírálata során megállapította, hogy a városi bíróság az általa megállapított tényekből egyrészt helytelen jogi következtetést vont le, másrészt a tényállás megállapítása során részben logikai hibát vétett, részben pedig iratellenes megállapításokat tett.

A másodfokú bíróság mellőzte a megállapított tényállásból azt, hogy az I. rendű vádlott számára észlelhető volt, hogy a 7. számú leshelytől kb. 113 méterre a talajon többé-kevésbé összefolyó 2-3 méter hosszúságú, 20-50 cm széles víztócsa helyezkedett el, valamint, hogy a lövés leadása során figyelmen kívül hagyta, hogy a

területen a lövés irányában a keréknyomokban kialakult tócsákban víz állt.

A mellőzés indoka: az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy meteorológiai adatok álltak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a vádbeli időszakot megelőző napokban olyan mennyiségű csapadék a térségben nem hullott, amely a tényállásban megállapított nagyságú víztócsákat eredményezhetett volna.

A helyszíni szemlét lefolytató rendőrhatóság tagjainak tanúvallomása szerint, amikor a helyszín halottszemlével végeztek, már besötétedett, fényképeket a sötétség miatt nem lehetett készíteni, így azok a fényképek, amelyek a pocsolyákról készültek, már a következő napon keletkeztek.

Bűnügyi technikusként a fényképeket készítő rendőr tanú vallomása szerint is másnap készültek azok a felvételek, amelyek a magaslesek egymástól való távolságát is szemléltetik, továbbá az a fényképfelvétel, amely a nagyobb méretű pocsolyák fennállását tanúsítja, szintén 2007. november 25-én készült.

Az iratokhoz csatolt meteorológiai jelentés adatai szerint a november 24-ét megelőző öt napon keresztül a térségben egyáltalán nem volt csapadék, november 24-én csupán 1,5 mm mennyiségű eső esett, de az azt követő éjszakán 18,5 mm mennyiségű csapadék hullott a térségben.

Mindebből egyértelműen következtetés vonható arra nézve, hogy a helyszíni szemle során becsatolt fényképfelvételeken látható vízmennyiség már a baleset bekövetkezésének napja után hullott

csapadékból származott. Jóllehet a tanúk tettek olyan nyilatkozatot, hogy a baleset időpontjában a helyszínen a talaj süppedő, sáros volt, ez azonban olyan mértékű pocsolyák meglétét nem igazolta, amely alapján egyértelműen levonható lenne az a következtetés, hogy az I. rendű vádlott által egyébként nem tilos lőirányba leadott lövés olyan vízfelületen kapott gurulatot, amelynek meglétéről az I. rendű vádlottnak is tudomással kellett bírnia.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű vádlott bűnösségére tévesen vont le következtetést, amikor felelősségét megállapította az egyébként nem tiltott lőirányban, szabályosan leadott lövés következtében előállott halálos eredményű balesetért. Az I. rendű vádlott a vadászati szabályok betartásával járt el, amikor a tőle ideális lőtávolságra, mozgásban lévő tarvadakra két célzott lövést adott le. Ennek során nem szegte meg a lőfegyver kezelésére és használatára vonatkozó foglalkozási szabályokat, továbbá a bekövetkezett balesetért felelőssé azért sem tehető, mert részéről a gondatlanság legenyhébb foka sem állapítható meg. Az I. rendű vádlottnak ugyanis a lövés leadása előtt, amikor mérlegelte a lövedék röppályáját és várható becsapódási helyét, a leggondosabb előrelátás esetén sem kellett számolnia azzal, hogy a lövedék olyan irányba kitérve kap gurulatot, hogy az a tőle jelentős, 317 méter távolságra lévő sértett életét vagy testi épségét veszélyezteti.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlott bűnösségére is téves következtetést vont le. E körben az őt érintő tényállás

megállapítását is elmulasztotta, csupán az indokolásban állapította meg általánosságban, hogy a II. rendű vádlott mulasztásaival közvetlen veszélynek tette ki a vadászaton résztvevők életét és testi épségét. Ugyanakkor a tényállásban a II. rendű vádlott magatartását érintően csupán annyit állapított meg, hogy a lőállások mellett a tilos lőirányok feltűnő színű szalaggal vagy festékekkel megjelölve nem voltak és a II. rendű vádlott az I. rendű vádlottat nem kísérte el a leshelyére, hanem őt a gázpászta szélén igazította el.

Ezekből a tényekből a II. rendű vádlott bűnösségére vont következtetés nem felel meg az anyagi jogszabályoknak.

A töretlen bírói gyakorlat értelmében a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége akkor állapítható meg, ha az elkövető által megvalósított foglalkozási szabályszegés következtében - személyre vagy személyekre vonatkozó - közvetlen és konkrét veszélyhelyzet jön létre (BH 1996/72. sz.). A foglalkozási szabályszegéssel okozott absztrakt veszélyhelyzet nem tényállásszerű (BH 2003/312. sz.).

A megállapított tények szerint a II. rendű vádlott olyan magatartást nem tanúsított és olyan mulasztást sem követett el, amely akár konkrét személyekre, vagy általánosságban másokra nézve konkrét és közvetlen veszélyhelyzetet okozott volna. A vádirati és az ítéleti tényállásban írt magatartása nem minősül olyan foglalkozási szabályszegésnek, amelyből közvetlen és konkrét veszélyhelyzet jött létre. A tényállásban terhére rótt

szabályszegés legfeljebb absztrakt, személyre nem konkretizált veszélyhelyzet előidézésére lehetett alkalmas.

Mindezek alapján a megyei bíróság megállapította, hogy a felmentés iránti fellebbezések és az erre vonatkozó indítványok alaposak. Mindkét vádlott felmentésére bűncselekmény hiánya okából látott alapot, miután a lefolytatott bizonyítás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a bekövetkezett balesetért sem az I., sem a II. rendű vádlottat nem terheli büntetőjogi felelősség. Ezért a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a Be. 6. § (3) bekezdésének a) pontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az I. és II. rendű vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette.

(Zala Megyei Bíróság Bf.153/2010.)